Pobrane z czasopisma Studia Iuridica Lublinensia **http://studiaiuridica.umcs.pl**
Data: 16/11/2026 16:20:30

Wstęp

Introduction

U podstaw zamysłu badawczego dotyczącego dogmatyczno-porównawczego ujęcia ogólnosystemowych konstrukcji, przekraczających granice poszczególnych gałęzi prawa, legła różnorodność pojęć oraz funkcji, jakie z zasadami prawa są kojarzone w teorii prawa i w szczegółowych naukach prawnych.

Kategoria zasad prawa, występująca we wszystkich gałęziach prawa oraz skupiająca zainteresowanie wszystkich dogmatyk prawniczych, chyba najbardziej nadaje się na przedmiot rozpoczynający badania porównawcze w ramach całości porządku prawnego. Trudno bowiem byłoby znaleźć inną konstrukcję prawną, która mając tak wyraźne ugruntowanie dogmatycznoprawne, jednocześnie posiadałaby tak mocny wymiar teoretycznoprawny. Pojawiła się w ten sposób szansa, aby obie te perspektywy – dogmatyczna i teoretyczna – były widoczne, ale też wzajemnie się do siebie odnosiły i uzupełniały, prowadząc do komunikacji „gdzieś w połowie drogi" nie tylko pomiędzy teorią prawa i dogmatykami prawniczymi, ale także między różnymi dogmatykami prawniczymi.

W realizacji projektu, jaki podjęli uczestnicy komparatystycznego seminarium naukowego, realizowanego od 2013 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, biorą udział przedstawiciele prawnych nauk teoretycznych, historycznych i dogmatycznych, skupiając reprezentantów wszystkich dyscyplin nauk prawnych odpowiadających podstawowym gałęziom prawa. Celem przedsięwzięcia jest poszukiwanie, w warunkach uwzględniania dokonań teorii prawa, „wspólnego mianownika" wyodrębnionych instytucji, konstrukcji czy kategorii normatywnych, mających zakres ogólnosystemowy. W przekonaniu szerokiego grona uczestników seminarium powyższe *iunctim* może być aktualne również w odniesieniu do innych ogólnosystemowych konstrukcji prawnych, takich jak np. klauzule generalne, które stały się przedmiotem takiego seminarium w roku akademickim 2014/2015.

Pobrane z czasopisma Studia Iuridica Lublinensia **http://studiaiuridica.umcs.pl**
Data: 16/11/2026 16:20:30

U podstaw opracowań zebranych w niniejszym tomie, stanowiących efekt rocznej pracy, leżą założenia metodologiczne określające jednocześnie przedmiot i układ opracowań. Polegają one, po pierwsze, na prezentacji kategorii zasad prawa w danej gałęzi prawa, po drugie – na charakterystyce wybranej zasady (lub jakiejś powiązanej ze sobą grupy zasad), w jakimś sensie najbardziej dla tej gałęzi podstawowej, oraz – po trzecie – na odniesieniu obu tych charakterystyk do ustaleń teoretycznoprawnych, bądź ogólnych, bądź przyjmowanych w danej dyscyplinie dogmatycznoprawnej, odnośnie do zasad prawa.

Układ opracowań obejmuje katalog gałęzi ujęty maksymalnie szeroko, mieszcząc w sobie obok prawa „krajowego" zarówno prawo międzynarodowe, jak i prawo unijne, obejmując w odniesieniu do prawa krajowego niemal wszystkie jego gałęzie, a także – co jest istotne z punktu widzenia tej kategorii normatywnej – nie tylko gałęzie publicznoprawne i prywatnoprawne, ale również gałęzie materialnoprawne i proceduralne.

Leszek Leszczyński

UMCS